

EURÓPAI BIZOTTSÁG
EGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZERBIZTONSÁGI FŐIGAZGATÓSÁG

Egészségügy és élelmiszer-biztonság – ellenőrzés és elemzés

HIVATKOZÁSI SZÁM: DG(SANTE)/2018-6518- RS

AZ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZERBIZTONSÁGI FŐIGAZGATÓSÁG KÖVETKEZŐ JELENTÉSÉNEK
KIVONATA:

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

A KÖVETKEZŐRŐL:

AZ ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLATOK VÉSZHELYZETI FELKÉSZÜLTSGE A TERMÉSZETI
KATASZTRÓFÁK KEZELÉSÉRE

MEGJEGYZÉS: EZ AZ ÖSSZEFOGLALÓ AZ EREDETI ELLENŐRZÉSI JELENTÉS (A DOKUMENTUM HIVATKOZÁSI SZÁMA: DG(SANTE)/2018-6518) EGY RÉSZÉNEK FORDÍTÁSA. NEM HIVATALOS DOKUMENTUM, A HONLAP OLVASÓINAK KÍVÁN SEGÍTSÉGET NYÚJTANI. A JELENTÉSRE VALÓ HIVATKOZÁSKOR MINDIG AZ EREDETI JELENTÉS TELJES SZÖVEGÉT KELL ALAPUL VENNI.

ÖSSZEFOGLALÓ

Ez az összefoglaló jelentés az állategészségügyi szakemberek természeti katasztrófák esetére történő felkészítéséről szól, és egy 20 tagállam részvételével végzett online kérdőíves felmérésre (2017) adott válaszok elemzését tartalmazza, valamint azokat a mélyrehatóbb kérdéseket tárgyalja, amelyek a Franciaországban és Olaszországban végzett tényfeltáró látogatások (2018) során felmerültek. A Franciaországban és Olaszországban végzett látogatások megállapításairól a jelentés II. melléklete tartalmaz részletes információkat, míg az online kérdőíves felmérés eredményeit annak III. melléklete ismerteti.

A polgári védelem és humanitárius segítségnyújtás terén egy jól kidolgozott keretek között zajló együttműködés jött létre uniós szinten a nemzeti kapacitások kiegészítéseként. Az állategészségügyi szolgálatok felkészültségének szintje a tagállamokban ugyanakkor igen eltérő. Az állategészségügyi szolgálatok által ellátandó feladatkörök természeti katasztrófa esetében igen változók: van, ahol csupán egyéb mentési szolgálatok támogatását végzik, de van, ahol már a mentési műveleteknek és az állatok áttelepítésének megtervezésében és végrehajtásában is

aktívan részt vesznek, információs központként működve az állattulajdonosok és az élelmiszer-vállalkozók között és elősegítve a megélhetés biztosításának gyors visszaállítását a mezőgazdasági ágazatban.

A házi-és haszonállatok mentése egy (természeti) katasztrófa sújtotta területről nem mindenhol képezi részét a nemzeti polgári védelmi mechanizmusok keretében elvégzendő feladatoknak. Előfordul, hogy veszélyhelyzet, úgymint természeti katasztrófa esetén az állattulajdonosok az állatorvosukhoz fordulnak segítségért és támogatásért. Az állatok a legtöbb ember számára nagy érzelmi jelentőséggel bírnak, a haszonállatoknak pedig főként a vidéki térségekben van igen fontos szerepük, a megélhetés újbóli biztosítása szempontjából. Ezért fontos az állattartók, az érdekelt szervezetek és az állategészségügyi szolgálatok számára a felelősségi körök ismerete az általuk érintett területen, valamint az, hogy a „békés időszakban” tervezve felkészüljenek a válsághelyzetekre és reális elvárásaik legyenek a mentési szolgálatokkal és az illetékes hatóságokkal szemben.

Konkrét katasztrófavédelmi terveket öt tagállamban dolgoztak ki az állategészségügyi szolgálatok számára. Ezek azok az országok, ahol az utóbbi években természeti katasztrófák fordultak elő. Az állategészségügyi szolgálatok hat tagállamban különösen felkészültek, köszönhetően annak, hogy gyakorlatokkal egybekötött képzésben részesültek és hozzáférnek a saját hatóságuk vagy más hatóságok által elkészített katasztrófavédelmi tervekhez, valamint az állatok kezelésére kidolgozott rendszereiket valós természeti katasztrófák előidézte nehéz körülmények között tesztelték. A válaszadók közül tíz tagállamban nincs célzott katasztrófavédelmi képzés vagy gyakorlat az állategészségügyi szolgálatok számára természeti katasztrófák esetére. Ezek közülük négy állategészségügyi szolgálatnak kizárólag az állatbetegségekre vonatkozó vészhelyzeti tervek szolgáltak útmutatóul. Ugyan a vészhelyzeti tervek bizonyos elemei természeti katasztrófák esetében is hasznosnak bizonyulnak, egy természeti katasztrófa esetén ez a tíz állategészségügyi szolgálat feltehetőleg nem lenne abban a helyzetben, hogy gyors és megfelelő támogatást nyújtson a polgárok és a mentési szolgálatok számára.

Katasztrófa helyzetben gyakori, hogy önkéntesszervezetek és magánszemélyek segíteni szeretnének. Fennáll ugyanakkor annak a veszélye, hogy a nem várt és esetenként szükségtelen adományok (pl. kedvtelésből tartott állatok eledele) és az önkéntesek kezelése forrásokat vesz el a szervezett hivatalos mentési műveletektől. Amennyiben jó az együttműködés a nem kormányzati szervezetekkel, az önkéntesekkel és az érdekeltekkel a „békés időszakban”, az alapjául szolgál annak, hogy hatékony intézkedések történhessenek természeti katasztrófa esetén.

Az ebben a jelentésben foglalt megállapításokat a Bizottság 2018 decemberében a „Jobb képzés a biztonságosabb élelmiszerekért” kezdeményezés keretében összehívott munkaértekezleten megosztotta és megvitatta a tagállamok képviselőivel.